

portál

Tisková zpráva

Praha 6. října 2011

JAN JANDOUREK ZKOUMÁ, PROČ LIDÉ VRAŽDÍ A JEZDÍ NAČERNO

Jan Jandourek právě vydává v nakladatelství Portál novou knihu *Sociologie zločinu aneb Proč lidé vraždí a jezdí načerno*. Hledá v ní odpovědi na otázky: Proč lidé jednají proti pravidlům? Co společnost považuje za nepřístojné? Jak se může společnost bránit a jak má delikventy trestat? Autor se snaží podat stručný sociologický přehled, ale využívá i překrývání oborů – v tomto případě především se sociální psychologií.

Sociologie zločinu se zabývá deviací v sociologickém slova smyslu. Začíná pokusem o definici, co je vlastně zločin, kdy a za jakých okolností se může stát a kdo je oběť. O jak složité jde téma, ukazuje už samotná definice zločinu: „*vědomé a dobrovolné spáchání činu považovaného za společensky nebezpečný a zakázaného nějakým pravidlem stanoveným oprávněnou autoritou... Jenomže často vidíme, že co je vážným zločinem v jedné společnosti, není jím ve společnosti druhé.*“ Např. v některých zemích trestané čarodějnictví či hanobení hlavy státu, odlišné právo stanovující věkovou hranici pro pohlavní styk, svatbu apod.

Zajímavý je exkurz do historie zločinu, který objasňuje rozdíl mezi mužskou a ženskou zločinností, nárůst zločinnosti mládeže či tzv. zločinnost tříd a ras. Nejen sociology pak zaujme kapitola o různých teoriích přístupu ke zločinu a jeho zkoumání, počínaje náboženskými teoriemi přes teorii přirozeného práva, labelling, marxistickou teorii až po psychologický přístup.

Detailně se Jandourek zabývá zkoumáním jednotlivých podob zločinu: žhářstvím, majetkovými delikty, zločiny v souvislosti se sexem, drogami a alkoholem, organizovanými zločiny a nechybí ani aktuální téma politického zločinu a terorismu. Např. „*Pojem narkoterismus... Drogoví překupníci se pokoušeli zastrašovat vládu a policii násilím. Hvězdou tohoto tažení byl Pablo Escobar (1949–1993), který terorizoval peruánskou i kolumbijskou vládu. Escobar byl zločincem od mládí, živil se krádežemi, pouliční kriminalitou a pašováním a milionářem byl už ve svých 22 letech... je důležité si všimnout, do jakých rozměrů mohl vyrůst průmysl zločinu. Escobar pašoval tuny kokainu, používal při tom loď, letadla a dvě malé ponorky. Podílel se na vraždách politiků včetně prezidentského kandidáta.*“

V duchu Dostojevského románu se závěr knihy věnuje tématu „zločin a trest“ – jak dohlížet a trestat a jaká je účinnost dosavadních i navrhovaných řešení. Budoucnost zločinu je pak otevřenou závěrečnou kapitolou, v níž autor predikuje, že v souvislosti s potíráním zločinu si budeme muset zvykat na určité omezení soukromí.

I když je *Sociologie zločinu* určena primárně studentům a odborníkům, laik se u ní určitě nudit nebude. Velmi čtivý Jandourkův styl je podpořen množstvím příkladů z historie a skutečnými kauzami. „*Nakolik být měkký k lidem ve výkonu trestu je otázka tak složitá, že na ni nelze jednoduše odpovědět. Například Karel S., bývalý vysoce postavený úředník ministerstva zahraničí, který si ve vězení odpykával dvanáctiletý trest za objednání vraždy novinářky, dostal v roce 2007 vycházku, respektive týdenní volno. Veřejnost byla udivena, že člověk odsouzený za objednání vraždy může dostávat vycházky. A nejen to. Zatímco cílem vycházky bylo, aby vězeň „utužoval rodinné vazby“, stačil muž navštívit Prahu, kde být neměl, a šel na večírek svých bývalých šéfů. Volno prý dostal, protože byl příkladný vězeň a dobře se choval.*“ Pro odborníky kniha obsahuje zase základní klíčové sociologické pojmy, pojmy z kriminologie a věcný rejstřík může sloužit jako malý orientační slovník oboru.

Sociologie zločinu a zvláště její podtitul *Proč lidé vraždí a jezdí načerno* ukazuje křehké hranice mezi různými způsoby negativního lidského chování. Vyjadřuje zkušenost moderní doby, že za určitých sociálních, historických a osobních okolností je člověk schopen netušeného jednání.

Jan Jandourek je prozaik, esejista, publicista, sociolog, teolog, překladatel a nakladatel. Působil jako duchovní, redaktor, přednášel sociologii a moderní literaturu. Je členem redakce revue pro křesťanství a kulturu *Souvislosti*, dlouhodobě přispívá do médií (*Lidových novin*, *Literárních novin*, *Mladé fronty Dnes*, *Reflexu*). V Portálu vyšly jeho knihy *Svatí a kacíři světových náboženství* (1998), *Sociologický slovník* (2001) a *Úvod do sociologie* (2003). Je také spoluautorem knižního rozhovoru s Tomášem Halíkem *Ptal jsem se cest* (1997, 2010).

Více o knize: <http://obchod.portal.cz/produkt/sociologie-zlocinu/>

Kontakt:

Mgr. Jitka Pourová, pourova@portal.cz, tel. 283 028 503, 724 635 671

Portál, s.r.o., Klapkova 2, 182 00 Praha 8

www.portal.cz, www.facebook.com/nakladatelstvi.portal, www.twitter.com/portalknihy